

Proiectul european **ENPC-INTRANS** recomanda trei modele de afaceri adecvate.

Cel mai important element al contractelor de performanta energetica (EPC), este garantia de economisire a energiei, legata de o rambursare totala a costurilor proiectului realizata din economii. In scopul de a dezvolta capacitati pentru utilizarea EPC in Europa, partenerii de proiect din toate cele noua tari participante ale proiectului ENPC-INTRANS ("Consolidarea capacitatilor privind contractele de performanta energetica in pietele europene in tranzitie") au investigat piata europeana, prin consultarea partilor interesate si au publicat rezultatele in studiul: "Modele de afaceri adaptate pentru contractele de performanta energetica in sectorul public al tarilor partenere ENPC-INTRANS". Partenerii care au cooperat la realizarea acestui studiu, au definit trei tipuri distincte de modele de EPC care s-au dovedit a fi de succes pentru diferite niveluri de renovare. Toate modelele sunt bazate pe refinantarea costurilor din economii, dar amploarea masurilor incluse, riscurile aferente, costurile si duratele contractuale sunt foarte diferite. Tarile participante sunt Croatia, Germania, Grecia, Letonia, Romania, Serbia, Slovacia, Slovenia si Ucraina.

Primul model este modelul de contract „**EPC light**”, care se caracterizeaza prin economiile realizate din optimizarea functionarii tuturor echipamentelor tehnice din cladiri publice. „EPC light” presupune, de asemenea, punerea in aplicare a unui sistem de gestionare a energiei, precum si includerea unor masuri suplimentare privind eficienta energetica. Deoarece durata contractului este de doar doi pana la trei ani, acest model este potrivit pentru toate cladirile publice cu potential de economisire a energiei - cea mai mare parte a fondului de cladiri publice. Compania ESCO preia riscul economiilor de energie, in timp ce municipalitatea de obicei primeste o parte din economii.

Acest model este o abordare care necesita un efort investitional mic pentru ambii parteneri, si este potrivit mai ales pentru IMM-uri, care sunt interesate sa participe pe piata ESCO-urilor si sa acumuleze cunostinte tehnice si experienta pe piata. Mai mult decat atat, municipalitatile beneficiaza de introducerea unor sisteme de gestionare a energiei cu o garantie de economisire a energiei si un concept de renovare profesionala pentru cladirile lor.

Primele experiente cu acest model au fost dobandite la Berlin-Pankow, unde economiile de energie de aproape 10% au fost garantate prin punerea in aplicare a modelului „EPC light” in 15 scoli si cladiri administrative. ESCO-ul a primit aproape 50% din economiile de energie pentru finantarea serviciilor.

Al doilea este modelul „**EPC basic**”, care include implementarea de masuri tehnice. De obicei, durata contractului este cuprinsa intre 5 și 15 ani, iar garantiile de economisire variaza intre 20 și 60%. ESCO-ul preia toate riscurile economice si tehnice si este responsabil pentru planificarea, implementarea si finantarea masurilor de economisire a energiei, precum si pentru intretinerea tuturor echipamentelor tehnice instalate. Deoarece proprietatea echipamentului

tehnice apartine entitatii publice, nu exista riscuri mari pentru municipalitati in cazul in care ESCO-ul da faliment.

Multe dintre administratiile publice ale oraselor din Europa aplica deja modelul „EPC basic” si coopereaza cu ESCO-uri competente. Aceste modele de afaceri au fost aplicate cu succes in tari din Europa, cum ar fi: Austria, Republica Ceha, Franta, Germania si Regatul Unit al Marii Britanii, dar pietele emergente exista si in alte tari europene.

Proiectul de economisire a energiei pentru radio-ul slovac este un proiect foarte interesant de bune practici: ESCO-ul a investit aproape 2,26 milioane de euro pentru instalarea unui sistem nou de incalzire si a unui sistem de control automat. Economii garantate au fost de 18,170 GJ / an (5,051 MWh / an), pentru o durata a contractului de 6 ani, ceea ce reprezinta aproape 31% din consumul de energie de baza. Deoarece economiile garantate au fost depasite (aproximativ 23,000 GJ /an sau 6,394 MWh /an), ESCO-ul a primit 50% din economiile suplimentare.

In cele din urma, modelul „**EPC plus**” contine masuri de renovare complexe, inclusiv masuri de reabilitare termica a anvelopei cladirii. Costurile mai mari ale investitiilor prelungesc perioada de recuperare a investitiei si, prin urmare, durata contractului poate fi de pana la 10-20 de ani. Mai mult decat atat, cu „EPC plus” proiectele au nevoie in cea mai mare parte de cofinantare prin subventii publice, fonduri publice sau fonduri de la proprietarul cladirii, in timp ce economiile de energie pot fi mai mari de 70%.

De asemenea, este posibil ca renovarile complexe sa fie integrate in grupuri cu mai multe cladiri, ceea ce inseamna ca una sau doua dintre cladiri sunt complet renovate prin intermediul finantarii din economiile realizate in toate cladirile.

Cu toate acestea, in practica, exista combinatii intre cele trei modele de afaceri, de exemplu masurile de izolare termica pot fi incluse in proiectele „EPC basic”. Cele mai importante caracteristici ale fiecarui model sunt documentate in tabelul 1.

Aceste trei modele de afaceri ofera posibilitatea aplicarii pe scara larga a EPC in functie de caracteristicile speciale ale cladirilor si de conditiile cadru legale, economice si administrative existente in fiecare tara. Prin urmare, partenerii proiectului au analizat principalele obstacole precum si stimulentele existente. Principalele obstacole sunt reglementarile pentru achizițiile publice si contabile pentru autoritatile publice, lipsa de intelegere a conceptului de EPC, procesele groaie de luare a deciziilor in cadrul autoritatilor publice si lipsa de experienta in calculul consumului energetic de referinta al cladirilor. Altfel, angajamentul politic pentru cresterea eficientei energetice, legile privind eficienta energetica si standardele existente pentru cladirile publice sunt stimulente foarte utile pentru derularea de proiecte EPC.

Partenerii de proiect vor utiliza cunostintele acumulate pentru activitatile ulterioare de calificare. Studiul precum si informatii suplimentare despre proiect pot fi descarcate de pe www.enpc-intrans.eu

Tabelul 1: Caracteristici generale ale modelelor de contracte

**□□ Modele de contracte
(caracteristici generale)**

EPC light

EPC basic

EPC plus

Starea cladirii si investitia planificata

Toate cladirile publice cu potential de economisire al energiei.

Sistemele energetice instalate si folosite in cladire sunt depasite si ineficiente.

Cladirea nu mai serveste scopului initial. Cladirea si sistemele energetice instalate sunt depasite si/

Imbunatatiri tehnice (investitii) incluse in scopul proiectului

De ce sunt contractele de performanta energetica utile pentru majoritatea cladirilor publice existente?

Investitii minime, cum ar fi instalarea de contoare si controlere.

Reabilitarea, inlocuirea sau instalarea unor noi echipamente tehnice.

Renovarea complexa a structurii cladirii, incluzand echipamente tehnice, anveloparea cladirii si alte

De obicei include utilizarea surselor de energie regenerabila, instalarea de pompe de cladura sau a

Proprietatea instalatiilor

Toate echipamentele instalate apartin proprietarului cladirii.

Proprietatea tuturor echipamentelor instalate in cladire este de obicei transferata la proprietarul cla

Economiile garantate comparate cu cele de baza

De obicei
10-20 %

De obicei
20-60 %

Ideal
>70%

Finantare

ESCO suporta numai costurile cu personalul.

capitalul propriu al ESCO, imprumuturi, subventii, contributii financiare ale proprietarului cladirii.

Durata contractuala acceptata pe piata

2-3 ani

5-15 ani

10-20 ani

Proiectul EnPC-INTRANS primeste finantare prin Programul Orizont 2020- Cercetare si Inovare al Uniunii Europene, sub Acordul Grant Nr. 649639.